

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 2 שנה 2020

בית ספר: היחידה ללימודים כלליים

אסונות טבע

מרצים/ות:

פרופ' יואב יאיר yoav.yair@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' רני לונדנר כהן roni.londner@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	6242	סוג הקורס:	בחירה	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	מבחן סופי	קוד קבוצה:	201624201	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

הקורס יתאר בצורה איכותית אסונות טבע גדולים ואסונות מעשי האדם, תוך ניתוח התהליכים ותוצאותיהם וזאת על ידי התמקדות במקרי-מבחן מפורסמים. ננתח את הסיבות הגיאופיסיקליות ואת ההשפעות הכלכליות והחברתיות של אסונות כאלה, והשפעותיהם על מדינות, כלכלתן ובריאות אוכלוסייתיהן. כמו כן נעסוק בתחזיות למגמות העתידיות של השינויים הסביבתיים ובדרכי התמודדות שתאפשר קיימות ועמידות חברתית (Resilience) אל מול איתני הטבע.

1. גישות, מוכנות והתארגנות לאסונות טבע – השלבים באסון והתגובות אליו.
2. ארגונים בינלאומיים ותפקידם בניהול אסונות. מדינות כושלות ותפקודן בהתאוששות מאסון.
3. הממדים הסוציולוגיים והפסיכולוגיים של אסונות גדולים.
4. טכנולוגיה של רשתות חברתיות ושימושיה בהתראות ובניהול אסונות טבע.
5. התפרצויות געשיות גדולות (פומפיי, 79; נבדו דל-רואיז, פינטובו 1991)
6. רעידות אדמה חזקות (סן פרנסיסקו, 1909; קובה, יפן, 1996; האיטי 2010; איטליה

(2016

7. גלי צונאמי (דרום-מזרח אסיה, 2006; יפן 2011).
8. סופות גדולות באטמוספירה: הוריקנים, טיפונים וטורנדו (קטרינה, 2005 ; סנדי 2013 ; אירמה ומריה 2017).
9. שינויים אקלימיים ומשמעותם - בצורות ושריפות, הגירה עקב משבר האקלים

מטרות הקורס

גם בעידן המודרני נותרה התרבות האנושית, על שלל יכולותיה הטכנולוגיות והמדעיות, פגיעה וחשופה לעוצמתם של איתני הטבע. מדי פעם מתרחשים אסונות גדולים אשר תוצאותיהם קטלניות: רעידות אדמה, צונאמי והתפרצויות געשיות, או הוריקנים וטורנדו. לארועים אלה משמעותיות כלכליות וחברתיות גדולות והשיקום עשוי לארוך שנים ולצרוך משאבים ניכרים. במקביל לתהליכים טבעיים אלה, ההתפתחות המהירה של התעשייה והכלכלה במאה השנים האחרונות הביאו לאסונות מעשי ידי-אדם בתאונות ובתקלות מקומיות חמורות, שלהן השפעה סביבתית קשה ומתמשכת.

מטרת הקורס היא להציג בפני הסטודנטים את האופן בו מתרחשים אסונות טבע, וכיצד יכולות מדינות וחברות להגדיל את חסינותן ומוכנותן לקראת התרחשותן. הסטודנטים יבינו כיצד ניתן להתמודד עם אסונות גדולים בטווח הקצר תוך ניהול משאבים וסדרי-עדיפויות באזור מוכה-האסון וכיצד ניתן לעזור לחברה להשתקם – חומרית ופסיכולוגית - בטווחים ארוכים.

מבנה ציון הקורס

הגשת 2 תרגילים, שמהווים 20% מהציון (קיימת חובת הגשה של שני התרגילים וחובה לעבור אותם בציון 60 לפחות. אי הגשה פירושה כשלון בקורס)

80% למבחן הגמר

לא ניתן לקבל נ"ז על הקורס ללא ציון עובר (60) במבחן הגמר.

שעות קבלת מרצה

ימי שלישי 14:00-15:00

פרטי עוזר הוראה

גב' רוני לונדנר

ronilondner@gmail.com

1. פרקים נבחרים מתוך ספר הקורס: Natural Hazards and Disasters, Donald Hyndman and David Hyndman, Cengage Learning (2010), 592 pp.
2. פרקים נבחרים מתוך הספר: Disaster Emergency Management, Liza Ireni Saban, SUNY Press, (2014), 231 pp.